

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НАЦІОНАЛЬНІ БІЗНЕС-КУЛЬТУРИ»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	7 чверть
Заняття:	4 семестр
лекції:	за розкладом
практичні заняття:	за розкладом
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
Кафедра, що викладає

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3961>
Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Консультації:

за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації

електронна пошта

Інформація про викладачів:

Шаповал Вадим Анатолійович

доцент, канд. екон. наук, доцент

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/shapoval/shapoval.php>

E-mail:

shapoval.v.a@nmu.one

1. Анотація до курсу

Від суб'єктів публічної сфери національні ділові кола очікують виважених дій стосовно сприяння налагодженню відносин з представниками іноземних держав, що надасть можливості успішно використовувати потенціал міжнародної інтеграції. Прийняття рішень суб'єктами потребує врахування багатьох чинників, одним з яких є відмінність культурних цінностей, якими керуються окремі особи та різноманітні групи осіб при формуванні власної поведінки. Перебування працівника організації в іноземному культурному середовищі може негативно вплинути на його продуктивність праці, що потребує від управлінського апарату налагодження системи адаптації персоналу до інших культурних умов. Опанування національними суб'єктами управлінського досвіду в процесі їх співпраці з провідними організаціями світового масштабу забезпечуватиме формування конкурентних переваг в мультикультурному середовищі. Отже, можливість ефективного виконання робіт та отримання результату в професійній діяльності буде залежати від компетентності фахівців враховувати при прийнятті рішень ґрунтовні засади формування національних ділових культур та їх трансформації під впливом процесів глобалізації та регіоналізації.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування компетенцій здійснювати професійну діяльність в

мультикультурному діловому середовищі; формування здатності спілкуватися державною мовою у професійній сфері.

Завдання курсу:

- сформувати комплекс знань стосовно ділової поведінки суб'єктів з урахуванням процесів формування цінностей різних національних культур;
- опанувати інструментарій прийняття рішень стосовно ділової взаємодії з представниками різних культур;
- набути компетентностей прийняття професійних рішень в мультикультурному середовищі з урахуванням чинників глобалізації та регіоналізації.

3. Результати навчання:

- враховувати в професійних рішеннях ціннісні основи кроскультурної поведінки суб'єктів бізнесу;
- здійснювати професійну діяльність в умовах кроскультурного шоку;
- аналізувати та враховувати в професійній діяльності тенденції глобалізації та регіоналізації;
- застосовувати в професійній діяльності знання характеристик національних ділових культур;
- аналізувати та розробляти заходи суб'єктів публічної сфери щодо сприяння міжнародній інтеграції представників національних ділових кіл.

4. Структура курсу

	Лекції
1	1. Бізнес-культура та кроскультурна поведінка суб'єктів бізнесу. Національні культури як чинник професійної діяльності в міжнародному бізнес-середовищі. Сутність та особливості формування національних культур. Типова поведінка в середовищі незнайомих культур
2	2. Кроскультурний шок. Сутність та симптоми кроскультурного шоку. Етапи кроскультурного шоку. Подолання кроскультурного шоку.
3	3. Глобалізація та регіоналізація як чинники розвитку національних бізнес-культур. Глобалізація: сутність, причини, рушії, наслідки, тенденції. Регіоналізація: сутність, причини, рушії, наслідки, тенденції. Протиріччя та єдність процесів глобалізації та регіоналізації.
4	4. Характеристики ділових культур. Високий і низький контекст комунікацій. Універсалізм/партикуляризм. Індивідуалізм / колективізм. Нейтральні/емоційні культури. Специфічні/дифузійні відносини. Досягнення/соціальний стан. Дистанція влади. Запобігання невизначеності. Маскулінність/ фемінінність.
5	5. Діяльність суб'єктів публічної сфери щодо сприяння міжнародній інтеграції України. Діяльність структур державної влади та місцевого самоврядування. Діяльність торгово-промислової палати України. Діяльність громадських організацій та інших суб'єктів публічної сфери.
Практичні заняття	
1	Аналіз прикладів кроскультурної поведінки суб'єктів бізнесу.
2	Аналіз прикладів кроскультурного шоку.
3	Аналіз тенденцій глобалізації та регіоналізації як чинників розвитку національних

	бізнес-культур.
4	Аналіз прикладів характеристик ділових культур.
5	Аналіз прикладів діяльності суб'єктів публічної сфери щодо сприяння міжнародній інтеграції України

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Обов'язкова наявність у студентів на заняттях смартфона (планшет або ноутбук) з можливістю доступу до Інтернет через Wi-Fi або послугу оператора мобільного зв'язку.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365. Додатки MS TEAMS та MOODLE інсталювані на смартфон та/або ноутбук.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Завдання практичних занять приймаються за контрольними запитаннями до кожної теми.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для бакалаврського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи:

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 90–100, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент

	точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 82-89; 74-81; дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 64-73, 60-63 задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 0-59, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на

засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Теорія організації» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Тодорова Н.Ю. Крос-культурний менеджмент. 2009. 330 с. URL: http://ea.donntu.edu.ua/bitstream/123456789/2021/1/CCM_Todorova.pdf

2. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин: колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 540 с. <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14766>

3. Коржов О.Ю. Трансформація культури в епоху глобалізації. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura44/08.pdf

4. Клочко В.П. Глобалізація як фактор формування сучасного культурного простору в Україні. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.2.2015.146960>
5. Ладо Н.В. Глобалізація і культура: точки дотику. URL: <https://vmv.kyumu.edu.ua/v/09/10.htm>
6. Шавкун І.Г. Менеджмент XXI століття: колізія між глобалізацією і регіоналізацією. URL: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_35_8.pdf
7. Карпенко Ю.В. Сучасні тенденції глобалізації та регіоналізації відносин у сфері туризму. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/132545523.pdf>
8. Культура. Євроінтеграція. Основний зміст і зобов'язання України. URL: <http://eu-ua.org/yevrointehratsiia/kultura>
9. Європейська та Євроатлантична інтеграція. URL: <https://www.msp.gov.ua/timeline/evropeyska-ta-evroatlantichna-integraciya.html>
10. Україна на шляху до ЄС: оцінки, думки і сподівання громадян <https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian>
11. Чугаєнко Ю.О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет. Навчальний посібник / Ю.О. Чугаєнко. – К.: Національна академія управ-ління, 2011. – 164 с. URL: <https://www.nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-63-8-poscompressed.pdf>
12. Чичкало-Кондрацька І.Б. Дипломатичний і діловий протокол : навч. посіб. / І.Б. Чичкало-Кондрацька, І.В. Новицька. – Полтава : ПолтНТУ, 2018. – 117 с. <http://reposit.nupp.edu.ua/xmlui/handle/PoltNTU/4881>